

notno duševno stanje, hudomušnejši pa trde, da se go-spice navadno hitreje pahljajo, nekako nervozno kakor človek, ki česa pričakuje, kar si tolmačijo po svoje, da je namesto besed: „Nimam ga, nimam ga!“... Gospe pa polagoma s prijetno gotovostjo: „Imam ga, imam ga!“ Koliko srečnih pogledov vjelo se je že „za hrbtom“ molčljive pahljače, katera žal hladi le žareča lica, često pa razžari in razburka budeče se srce.

Pozor deklica!... in če te morda hoče učiti kdo na plesu „Fächersprache“ in ti končno zapiše na pahljačo — drug jezik pomaga drugemu — besede:

„Lepe so tvoje temne oči,

Dolgo v nje gledati varno ni“

vzemi mu pahljačo, pa se pravočasno skrij za njo!

Márica II.

Vzgoja otrok.

Spisala Mar. Ana.

Došla so različna pisma in vprašanja o načinu vzgoje otrok. Srčno so nas razveselili ti pojavi zanimanja, kajti s tem kažejo naše vrle matere, da se za stvar ogrevajo, da resno mislijo ter želé prav odgojiti deco svojo. In zares moramo misliti ter delati in hiteti; saj smo itak že dolgo, predolgo dremale in spale.

Malo bitje je tu. Nežno, nezavedno brez moči in volje. Ono je testo pravi nek pedagog, koje se vpogne vsakemu pritisku, je ilovica, iz katere se lahko naredé krasne podobice ali pa čuden nestvor.

Mati je družini srcé, iz kojega izvira ljubezen, ogenj. Ljubeča mati je otroku vzor, ona mu je izvir vsega dobrega in slabega. Pazi tedaj o mati, pazi, da si mu res prva in prava učiteljica in voditeljica. Otroku ne ujde ni en miglaj, ni ena beseda, ni en pogled. Zató naj vsaka mati vporablja svoje besede, svoje vedenje in dejanja v dobro vzgojo otrok, v ta namen navajam tu le nekaj točec:

Govorimo otroku mnogo in pravilno a v maternem jeziku. Velik nedostatek je, da se z otroci blebete; zgovarjaje besede le na pol ali okrajšano. Temu se deca tako priučí, da se pozneje ne pomuja ponavljati razločnih besed: Materinščina pa bodi temelj drugim jezikom in vedam.

Ne dovoljujte otroku vsega kar hoče, samo da ne joka. Dogaja se to skoraj v vseh družinah; ne toliko radi otroka, temveč radi lastne ugodnosti, ker se nam ne ljubi poslušati joka, ali pa pregovoriti otroka kako drugače. Potem se otrok navadi tako, da prav hoče vse in tako dolgo joka, da doseže svoj smoter. V poznejših letih bode baš tako, a žal, da vsega ne moremo imeti nikdar in ni nam težko, če se navadimo že v otroški dobi zatajevanja.

Ne dražimo otrok da jim n. pr. kažemo lepo ru-deče jabolko ali igračo pa jo zopet skrijemo in to več-

krat ponavljamo, ravno ko jo hoče otrok doseči. S tem se navzame razdražljivosti in krive smo same.

Zbirčnosti v jedi, pijači in obleki ne sme otrok poznati. Otroku se niti sanjati ne sme, da bi se mu kaj družega pripravilo, nego kar jedó drugi. Izjema je seve v bolezni in prvih detinskih letih, v katerih uživa dete večinoma le mlečnate jedi. Prihodnjost vsakterega, bodisi še tako odličen ali vboren, zakrita je za teman zastor. Nihče ne ve, ga li čaka dobro ali slabo; če slabo, ne bo mu tako hudo, a če dobro znal, bode ugodnosti tem bolj ceniti. Kaj naj rečem o oblačilcih? Gotovo želi vsaka mati imeti svoje dete čedno in lično opravljeno. Otrok je pa že sam na sebi v svoji nedolžnosti lep, ljubeznjiv, in prikupljiv če je umit počesan in snažno oblečen brez nakita in lišpa.

Otrok naj vedno kaj dela. Naj se igra s primerno družbo, a naj se tudi podučuje igranje lehkotno. Treba ni učenih razprav. Kar vidi okoli sebe, kar ga zanima naj se mu pojasni. Na vsako otrokovo vprašanje odgovarjajmo rade, pametno in nikoli z „ne vem“. Ne smemo vedno poditi otroka od sebe, kedar delamo. Naj le gleda, naj tudi pomaga po svojih skromnih močeh; tako se priučí polagoma redu in delu, kar mu v življenji izvestno koristi. Delo ne bo mu strašilo, a ščit tolikemu zlu. Delo bode mu uteha o nesreči, a ne kazni za greh. Ono mu bode oživljalo duh a ne morilo samozavest. Delo bode mu ponos in veselje, a ne žrtev in nesreča, ako vzbujamo že v prvih letih v otroku veselje do dela.

Učimo otroka misliti. Kako bo neki mislil človek; ki ni bil nikdar k temu priučen? Od rosne mladosti pripuščen sam sebi se je igral, tekal, skakal brezmiselno, kakor mlado žrebe. Izvestno ni rojenih toliko slaboumnih ali glupih ljudi, kakor jih nareja vzgoja, ker jih ne vodi k mišljenju. Ni treba z otroci reševati problemov, a misliti se naučé z otroškimi igrami, povesticami in izdelovanjem otroških del. Pri tem se ve mora mati misliti a žalibog, da je večina mater za to prelena, zató so pa izvrstni pripomočki otroški vrteci.

Ne vodite dece vedno se seboj in pazite posebne komu jo izročate. Posebno nedostojno je male otroke voditi v krémo, kavarno ali pivarno. Tudi v družinah nadlegujejo otroci zató naj se jih nikoli ne vsiljuje. Če jih prav izrecno žele, da pridejo, se to stori, pa le redko kedaj. Poslušati pa ne smejo vedno, kaj odrasli govoré; le če se pripoveduje o Bogu, domovini, naravi, o junajških činih naj bodo otroci prisotni. Seveda ne razumejo vsega, a ostane jim nekaj v spominu. Potem povprašujejo a mi pojasnimo drage volje. Tako si pridobé podlago vsem vedam igranje, da same ne vemo kako in kedaj.

Naposled primerjajte same vrle matere, otroke dobrih in slabih družin; videle bodele razliko dobre in slabe vzgoje; spoznate matere po otrocih in narobe. Zato trudimo se priučiti veliki umetnosti, spoznavati namreč otrokov značaj in potem vravnati vzgojo.